

**การจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักศึกษา
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
The Learning Environment Management of
The Educational and Communication Technology Students**

เมธี พิกุลทอง¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักศึกษาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จำนวน 297 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตัวแปรที่ทำการวิจัยมีดังนี้

1. สิ่งอำนวยความสะดวก
2. การจัดกิจกรรม
3. การให้บริการทางการศึกษา
4. การจัดเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยมีดังนี้

นักศึกษาต้องการให้ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ คือการติดตั้งระบบปรับอากาศในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการให้ครบทุกห้องร้อยละ 62.96, การปรับปรุงความสะอาดของบริเวณรอบอาคารเรียนให้สะอาดยิ่งขึ้นร้อยละ 36.70, และการติดตั้งกล่องวงจรปิดในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมร้อยละ 56.23

การจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม (Activities) นักศึกษาต้องการให้ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จัดเสวนาพบรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานร้อยละ 54.55, จัดกิจกรรมประกวดการประกวดแนวสร้างสรรค์ร้อยละ 51.85, จัดการสัมมนาระหว่างคณาจารย์ผู้ปกครองและนักศึกษาร้อยละ 26.94, จัดการบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชนประจำปีร้อยละ 55.22, จัดตั้งสโมสรกีฬาในนามภาควิชาร้อยละ 51.18

การจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริการการศึกษา (Services) นักศึกษาต้องการให้ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จัดให้มีห้องพยาบาลร้อยละ 67.68, การบริการยืม - คืนอุปกรณ์ประกอบการเรียนเฉพาะรายวิชาร้อยละ 51.52, จัดให้มีศูนย์ถ่ายเอกสารร้อยละ 68.01

¹ อาจารย์เมธี พิกุลทอง. อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, e-mail : kissmeedu@gmail.com

การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (Technologies) นักศึกษาต้องการให้ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ดูแลให้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถใช้งานได้ตลอดเวลาร้อยละ 43.10, จัดให้มีห้องเรียนที่พร้อมด้วยเครื่องฉายเครื่องขยายเสียงและอินเทอร์เน็ตทุกห้องร้อยละ 44.11, และจัดทัศนศึกษา ณ สถานประกอบการร้อยละ 40.40
คำสำคัญ : การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้, เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the 4 factors of learning environment for the educational and communication technology students. The 297 educational and Communication Technology students were participated by the Questionnaires. The research was found that. The students want some facilities in the classroom and laboratory such as; air condition classroom 62.96%, The clean classroom 36.70%, and Close circuit camera for their security 56.23% The students want some activities for help their learning such as; meeting with alumni who are the career successful 54.55%, the creativity contest 51.85%, The seminar with lecturers/parents/student 26.94%, The benefit to the community 55.22% and establishment of a sports club .51.18% The students want some services for help their leaning such as; first aid room 67.68%, Instructional media borrow and return service 51.52%, Copy house 68.01%. The students want some technology for help their leaning such as; good quality computer network 43.10%, smart classroom 44.11%, field trip 40.40%

Keywords : Learning Environment, Educational and Communication Technology

บทนำ

เทคโนโลยีการศึกษาเป็นวิชาชีพที่ว่าด้วยการจัดระบบการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านอารมณ์และด้านสติปัญญา ในขณะที่ผู้เรียนใช้ชีวิตอยู่ในสถาบันการศึกษาเพื่อรับเรียนสรรพวิชาทั้งหลาย จำเป็นต้องได้รับการบริการจากผู้จัดการศึกษาให้มีความพร้อมเพื่อสนองการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอ อาทิเช่น การจัดแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน ลานกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ระบบสาธารณูปโภคทั้งหลาย แหล่งพักผ่อนในยามที่ผู้เรียนกำลังรอเข้าชั้นเรียนหรือหลังจากเลิกเรียน ลานกีฬา เป็นต้น

สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เหมาะสมก่อนออกไปเป็นผู้นำทางการศึกษาให้แก่เยาวชน การปลูกฝังความเป็นผู้นำ การส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่เข้มแข็ง การเปิดรับอาหารสมองนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน หรือแม้กระทั่งการปลูกฝังให้เป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้แก่ รุ่นน้องเป็นต้น (กองพัฒนานักศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ม.ป.ป.)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้ถูกตราขึ้นเพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาได้จัดกระบวนการศึกษาให้แก่ประชากรของประเทศ โดยมีเจตนารมณ์ให้ปลูกฝังความรู้คู่คุณธรรม รู้สำนึกในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการตราเป็นมาตราต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาประชากร

การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 เป็นขอบข่ายประการหนึ่งของนักเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งมีได้มีเพียงการสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น การมองบริบทรอบด้านเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ก็เป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งเช่นกัน

การที่จะจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนนั้น มิใช่ว่าผู้จัดจะเป็นผู้ที่รู้ความต้องการและความจำเป็นแทนผู้เรียนเสียเองทั้งหมด การที่จะรู้และเข้าใจความต้องการจำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและแสดงความคิดเห็นอย่างมีขอบเขต ในรูปของการแสดงความต้องการผ่านแบบสอบถามเพื่อเป็นแนวทางในการจัดสรรและพัฒนา ดังสุภาษิตไทยที่ว่า “ปลูกเรือนตามใจผู้อยู่ ปลูกอู่ตามใจผู้นอน”

ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า ปัจจุบันภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในฐานะหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งมีนักศึกษาอยู่ในความดูแล จำเป็นต้องหาคำตอบว่านักศึกษาในฐานะผู้รับบริการทางการศึกษามีความต้องการให้ภาควิชาฯ ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้อย่างไร โดยอาศัยสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 เป็นแนวทางในการดำเนินการและสร้างรูปแบบที่เหมาะสม ดังนั้น จากความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น จึงต้องดำเนินการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สังกัดภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จำนวน 297 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 64.31 และเป็นเพศชายร้อยละ 35.69 เป็นนักศึกษาสาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาร้อยละ 67.34 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาร้อยละ 17.51 และสาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาร้อยละ 15.15

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities)

1. ประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ
2. ประเด็นสถานที่และทัศนียภาพโดยรอบอาคารเรียน
3. ประเด็นสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การจัดกิจกรรม (Activities)

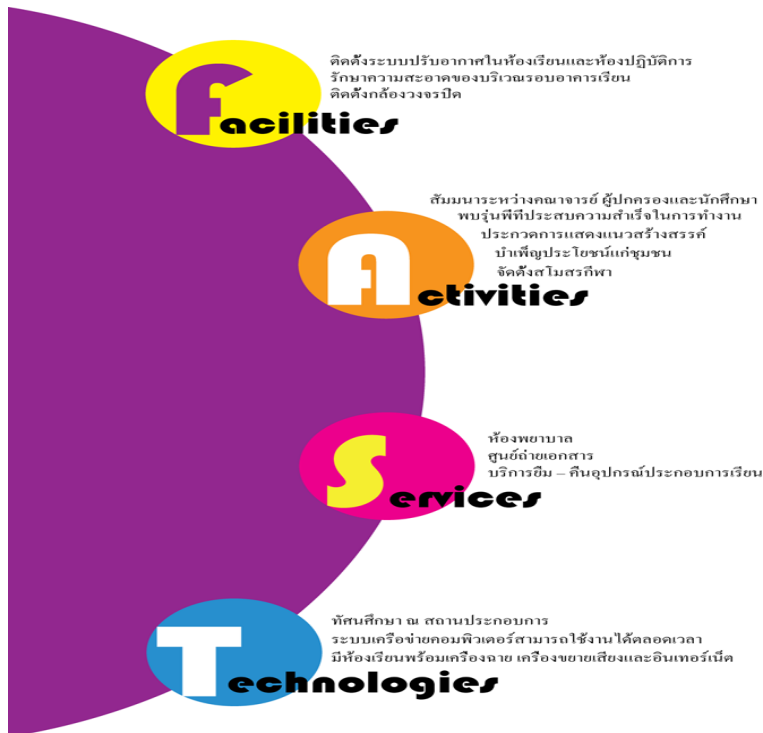
1. ประเด็นกิจกรรมนักศึกษาสัมพันธ์
2. ประเด็นบำรุงศิลปวัฒนธรรม
3. ประเด็นกิจกรรมทางวิชาการ
4. ประเด็นกิจกรรมพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์
5. ประเด็นกิจกรรมกีฬา

การบริการการศึกษา (Services)

1. ประเด็นบริการส่งเสริมสุขภาพกายและจิต
2. ประเด็นบริการยืม – คืนอุปกรณ์การศึกษา
3. ประเด็นบริการอุปกรณ์การศึกษาเชิงพาณิชย์

เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (Technologies)

1. ประเด็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์
2. ประเด็นเทคโนโลยีภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ
3. ประเด็นเทคโนโลยีสนับสนุนการแสวงหาความรู้นอกชั้นเรียน

ภาพที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาภาควิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา

ผลการศึกษาความต้องการให้ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มและประเด็นต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ภาควิชาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนและ ห้องปฏิบัติการคือ การติดตั้งระบบปรับอากาศในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการให้ครบทุกห้อง เนื่องจาก ในปัจจุบันนี้สภาวะอากาศโดยรวมมีอุณหภูมิสูงขึ้น การติดตั้งเครื่องปรับอากาศในห้องเรียนและ ห้องปฏิบัติการเป็นการสร้างบรรยากาศให้การเรียนมีความราบรื่นขึ้น อีกทั้งส่งผลให้เกิดสมาธิในการเรียน ประเด็นสถานที่และทัศนียภาพโดยรอบอาคารเรียนนั้น เป็นหน้าที่ของภาควิชาที่สามารถทำได้ทันที โดยเฉพาะการปรับปรุงความสะอาดของบริเวณรอบอาคารเรียนให้สะอาดยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ (เพชรไพลิน อุปปิง, (ม.ป.ป.)) ที่พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคสมทบ สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า และสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร มีความต้องการ ระดับมากในเรื่องความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน และความสะอาด ของห้องน้ำ ห้องส้วม

ประเด็นสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ภาควิชาฯ ติดตั้งกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เนื่องจากการเรียนในสาขาต่าง ๆ ของภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่มีราคาค่อนข้างสูง เป็นอุปกรณ์การเรียนประจำตัวของนักศึกษา อาทิเช่น กล้องถ่ายภาพดิจิทัล คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก เป็นต้น รวมทั้งเครื่องแต่งกายอันได้แก่ รองเท้า ซึ่งในบางวิชาที่ต้องเข้าฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการที่ต้องปราศจากฝุ่นละออง จำเป็นต้องกำหนดให้นักศึกษาถอดรองเท้าไว้ยังสถานที่ ๆ กำหนดให้ นักศึกษาบางคน นิยมใส่รองเท้าที่เป็นที่นิยมและมีราคาแพง จึงมีปัญหาการหายเกิดขึ้นเป็นประจำ การที่นักศึกษา แสดงความต้องการให้ภาควิชาติดตั้งกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมนั้น สามารถเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยขึ้นำการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้

ความต้องการการจิตสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประเด็นกิจกรรม นักศึกษาสัมพันธ์ โดยการจัดเสวนาพหุรูนพีที่ประสบความสำเร็จในการทำงานนั้น ถึงแม้ว่าจะเป็น ความต้องการอันดับแรก โดยเชิญรูนพีที่สำเร็จการศึกษาแล้วและทำงานอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ มาเล่า ประสบการณ์ระหว่างการเรียนรู้และการทำงานให้กับนักศึกษาในปัจจุบันได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการปรับตัวในการเรียน รวมทั้งรับทราบแนวทางการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งกิจกรรมการ รับน้องใหม่ อาจถือได้ว่าเป็นประเพณีหนึ่งในรั้วมหาวิทยาลัยก็ว่าได้ เพราะคำว่าประเพณีตาม พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง “สิ่งที่นิยมถือประพฤติปฏิบัติสืบ ๆ กันมา จนเป็นแบบแผน ขนบธรรมเนียม หรือจารีตประเพณี” ซึ่งกิจกรรมรับน้องนั้นก็ถือเป็นสิ่งที่มีการสืบทอดต่อ ๆ กันมา จากรุ่นสู่รุ่น แต่ถ้าจะศึกษาว่าเกิดขึ้นมาเมื่อไรนั้น ก็ไม่มีข้อมูลที่มาอธิบายได้เด่นชัด แต่น่าจะมา พร้อมกับการเกิดลักษณะรูนพีรูน้องขึ้นกับนักศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัยนั้น ๆ (นรรชต์, 2550)

ประเด็นการจัดกิจกรรมบารุงศิลปวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างมีความประสงค์ที่จะแสดงออกซึ่งการทำ บารุงศิลปวัฒนธรรมในแนวการใช้ความสามารถทางการแสดงและการแข่งขัน ทั้งจัดกิจกรรม ประกวดการแสดงแนวสร้างสรรค์ และการจัดกิจกรรมประกวดการผลิตสื่อส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งเป็น ศักยภาพในระดับที่สูงกว่าการแสดงออกปกติ การจัดประกวดหรือแข่งขัน

ประเด็นกิจกรรมทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้จัดการสัมมนาปัญหาการเรียน การสอนระหว่างคณาจารย์ ผู้ปกครองและนักศึกษา

ประเด็นกิจกรรมพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างต้องการบำเพ็ญประโยชน์ แก่ชุมชน เนื่องจากนักศึกษาเป็นคณวิหหนุ่มสาว ซึ่งมีทั้งกำลังความคิดและกำลังกายที่พร้อมจะสร้าง ประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สังคม

ประเด็นกิจกรรมกีฬา กลุ่มตัวอย่างต้องการจัดตั้งสโมสรกีฬาในนามภาควิชาเป็นส่วนหนึ่งในการ สร้างชื่อเสียงสู่สถาบัน และยังเป็นกลไกในการสร้างความสามัคคี

ความต้องการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริการการศึกษา ประเด็นบริการส่งเสริมสุขภาพกายและจิตนั้น กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ภาควิชาฯ จัดให้มีห้องพยาบาลและบริการยืม – คืน อุปกรณ์เฉพาะรายวิชา การจัดให้มีศูนย์ถ่ายเอกสาร

ความต้องการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ภาควิชาดูแลให้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา การจัดให้มีห้องเรียนที่พร้อมด้วยเครื่องฉายเครื่องขยายเสียงและอินเทอร์เน็ตทุกห้องและการจัดทัศนศึกษา ณ สถานประกอบการ

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ (23 กรกฎาคม 2553). จาก <http://www.sd.rmutt.ac.th>.

นรรักษ์ต์ ฝั้นเชียร. (2550). สืบค้นเมื่อ (2 มิถุนายน 2553). จาก <http://www.oknation.net/>.

เพชรไพลิน อุปปิง. (ม.ป.ป.). *การจัดสภาพแวดล้อมตามความต้องการของนักศึกษาระดับ*

ปริญญาตรีภาคสมทบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร.

(ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ (2 มิถุนายน 2553) จาก <http://research.skcrmuti.ac.th>.